

Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ

6800 Hódmezővásárhely
Dr. Rapcsák András út 16-18.
Tel./Fax.: 06 62 242 224

110 ÉV 110 MŰ - VÁLOGATÁS A TORNYAI JÁNOS MÚZEUM GYŰJTEMÉNYÉBŐL CÍMMEL IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁS ÉS PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGRENDEZÉSÉRE, KATALÓGUS MEGJELENTETÉSÉRE

Pályázati azonosító: 204106/02096

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum 2015-ben ünnepelte létrehozásának 110. évfordulóját. A vásárhelyi múzeum alapítása az 1904. évi ipari és mezőgazdasági kiállításokhoz kapcsolódik, melyen - Tornyai János festőművész javaslatára - egy „csevegőszobát” alakítottak ki a szervezők képzőművészeti és néprajzi tárgyakkal. A gyűjtését Tornyai útmutatásai alapján Kiss Lajos, a későbbi jeles néprajzkutató, a közgyűjtemény első múzeumőre végezte. A kiállítás bezárása után a város vezetői az anyag egyben tartását szorgalmazták és a Városi Tanács 1905. február 15-én hozta meg döntését a múzeumalapításról.

A múzeum a múlt tárgyi és szellemi emlékeinek tárháza és őrzőhelye. Emellett egy városi múzeum gyűjteménye a település identitásának alapvető meghatározója is. A Tornyai János Múzeum néprajzi, régészeti, képzőművészeti, és helytörténeti gyűjteményében Hódmezővásárhely múltjának tárgyakkal megtestesült jellemzői sűrűsödnek egységes szöveggé. A népi kerámia, a vásárhelyi „szórhímzés” eredeti darabjai, a Kökénydombi Vénusz, Tornyai János, Endre Béla, Rudnay Gyula, Kohán György, Németh József, Szalay Ferenc festményei, Pásztor János szobrai, Plohn József század elejei fényképfelvételei – hogy csak néhány olyan példát soroljunk fel, melyeket a város határain túl is jól ismernek, s amelyekre a magyar kultúra szerves részeként tekintenek.

Az évforduló alkalmából a múzeum 2015-16 folyamán programsorozatot szervezett, melynek legjelentősebb szakmai és látogatói attrakciója egy múzeumtörténeti, válogatott műtárgyakat bemutató kiállítás, illetve a hozzá tartozó katalógus kiadása volt.

AZ IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSRÓL

Minden egyes műtárgy a múlt egy-egy szeletét tárja fel előttünk. A kutatók és múzeumi szakemberek feladata pedig az, hogy szóra bírják ezeket a tárgyakat. A kiállításban bemutatott tárgyi emlékek nemcsak önmagukról mesélnek, hanem a város múltjáról is, sőt a hajdan itt élt emberek életéről is sok mindent feltárnak. Kirajzolódik a múzeum több mint egy évszázados

krónikája. 1905. február 15-én foglalta írásba a város közgyűlése a városi múzeum megalapításáról szóló határozatot, és ezt a napot tekintjük az intézmény százötz éves dokumentált múltja kezdő dátumának. Erre az évfordulóra és az eltelt százötz esztendőre emlékeztek a mai szakemberek azzal, hogy a gyűjtemények jeles, vagy éppen még soha nem publikált, ám kiemelkedő darabjait egy izgalmas válogatásban mutatták be.

A Tornyai János Múzeum 110 éves történetének bemutatása 1905-től 2015-ig, az egyes gyűjtemények (képzőművészet, néprajz, régészet, helytörténet) kiemelkedő, illetve jellemző tárgyain keresztül történt. A tárgyakat a gyűjteményfelelősök olyan szempontok szerint válogatták, hogy egyrészt tükrözzék a múzeum történetének egyes korszakait, másrészt a lehetőségekhez képest átfogó képet adjanak az egyes gyűjtemények összetételéről.

A kiállítás helyszíne: Tornyai János Múzeum, „Csarnok”

Időpontja: 2016. április 19 – május 31.

A kiállítást mintegy másfél ezren tekintették meg.

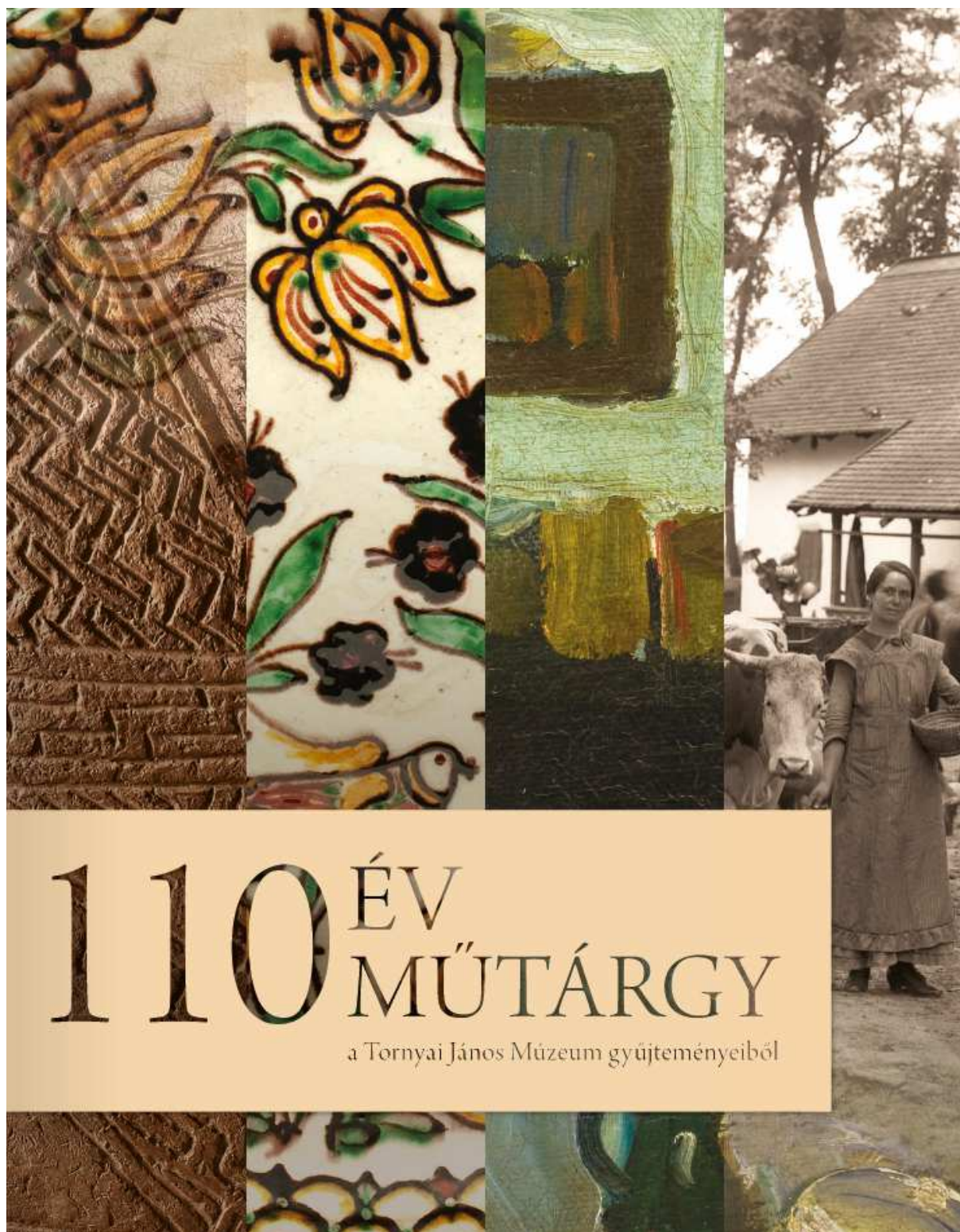
KAPCSOLÓDÓ (MÚZEUMPEDAGÓGIAI) PROGRAMOK

A látogatók legjelentősebb csoportja helyi közép- és általános iskolások voltak, akik tárlatvezetéssel szereztek ismereteket a város közgyűjteményéről és értékeiről. Ezek a múzeumpedagógiai elemeket is tartalmazó órák szorosan kapcsolódtak a hely- és honismeret témaköréhez.

A KÖTERŐL

Nem egy szokványos múzeumtörténeti könyvet kaptak kezükbe az olvasók a *110 év 110 műtárgy* című kiadvánnyal. A 2002-ben indult Múzeumi Műhely című periodika 10. köteteként megjelent kötet az egyes gyűjtemények és tárgyak bemutatásán túl, méltó emléket állít az alapítóknak és mindazoknak a szakembereknek, akik gyűjtéseikkel, kutatásaikkal gyarapították a múzeumi kollektívákat és ezzel párhuzamosan erősítették a múzeum hírnevét is.

A száz éves alapítási évfordulóra már készült egy múzeum történetét feldolgozó, „hagyományos” írás Dömötör János néhai igazgató tollából. A kiadványhoz egy hasonló elveken alapuló, de szerkezetében és tipográfiájában teljesen eltérő kiállítási katalógusa adta az ötletet: vegyük a múzeumunk százötz évét és keressünk minden egyes évhez egy-egy karakteres tárgyat a gyűjteményből, lehetőleg úgy, hogy az egyes múzeumi területek között az egyensúly megmaradjon. Egy-egy adott év és a hozzá kapcsolható múzeumi darabok összepárosítása, a műtárgyak egymásutánisága több mint esetleges. Szerepelt a választás szempontjai között a múzeumi leltározás időpontja, a mű készítésének az éve, avagy a készítőjének a születési, illetve halálozási dátuma, egy-egy kiállítás időpontja – hogy csupán néhány szempontot érzékeltessünk. Törekedtünk arra, hogy a Tornyai János Múzeum négy gyűjteményének – régészet, néprajz, helytörténet, képzőművészet – az egyensúlyát megtartsuk, de esetenként tettünk engedményeket egy-egy rangos múzeumi darab javára. A kiadvány elején az egyes gyűjtemények történetének részletesebb bemutatása is helyet kapott.

110 ÉV MŰTÁRGY

a Tornyai János Múzeum gyűjteményeiből

Könyvészeti adatok

ISBN 978-963-7379-38-3

Készült 500 pld-ban

Méret: 226x290 mm - ÁLLÓ

Terjedelem: 264 oldal+előzék+táblaborító

FÉNYKÉPEK, SAJTÓMEGJELENÉSEK

110 ÉV
VÁLOGATÁS A TORNYAI JÁNOS MÚZEUM
GYŰJTEMÉNYEIBŐL

2016. ÁPRILIS 19 - MÁJUS 31.
TORNYAI JÁNOS MÚZEUM
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

Sajtómegjelenések a kiállításról:

<http://promenad.hu/cikk/110-evnyi-valogat-as-tornyaiban-165241>

<http://promenad.hu/cikk/valogat-as-110-ev-anyagabol-165493>

<http://www.vasarhely24.com/cikk/programok/9570/szagtiz-ev-vasarhelyi-kincsei>

<http://www.vasarhelyitv.hu/hirek.php?hir=8650>

<http://www.vasarhelyitv.hu/hirek.php?hir=8714>

MEGJEGYZÉS A TÁMOGATÁSHOZ – KIEGÉSZÍTŐ FORRÁSRÓL

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-ben az Emberi Erőforrások Minisztériuma Járásszékhely települések múzeumi részére kiírt szakmai támogatásának társfinanszírozásával valósult meg a 110 év 110 műtárgy időszaki kiállítás. A múzeum ezen felül jelentős saját erőt bocsátott rendelkezésre a kiállítás megvalósításához, illetve a kötet megjelentetéséhez.